

Důvodová zpráva

Zastupitelstvu města je předkládána závěrečná informativní zpráva k ukončení mezinárodního projektu POTEnT a finanční ukončení projektu

Úvod o projektu:

Mezinárodní projekt POTEnT (Public Organisations Transform Energy Transition), tj. Veřejné organizace přetvářejí energetickou změnu, byl podpořen **z evropského programu Interreg Europe**, Výzva č. 4 (7. 5. - 22. 6. 2018). Statutární město Ostrava (SMO) do něj bylo jako partner zapojeno **na základě usnesení Zastupitelstva města ze dne 18. 9. 2019 (č. 0432/ZM1822/8)**. Jeho cílem bylo inovativně řešit klíčovou úlohu pro evropská města a regiony, a to, jak **dosáhnout snížení emisí oxidu uhlíku využitím potenciálu přímého zapojení municipalit**, lokálních akcí občanů a komunit, a **přenesení existujících znalostí v oblasti organizace a mechanismů zabezpečování energetických služeb**. Vedoucím partnerem projektu byla agentura pro energetiku a klima Jižní Bretaně (FR) – ALOEN. Dalšími partnery vedle Ostravy byly: město Parma (IT); město Pamplona (ES); město Milton Keynes (UK); energetická agentura Southeast Sweden (SE), regionální energetická agentura města Tartu (EE) a městská agentura pro poskytování služeb města Ettlingen (DE). Přidruženým partnerem projektu bylo Erasmus Centre for Urban, Port and Transport Economics BV (NL).

Harmonogram projektu:

Projekt se odehrával v období **od 1. 8. 2019 do 31. 7. 2023**.

Trval 3 aktivní roky, na které navazoval 1 rok pro monitorování výsledků a dopadů.

1. fáze - tříletá - proběhla od **1. 8. 2019 do 31. 7. 2022**.

2. fáze - roční monitorovací – proběhla od **1. 8. 2022 do 31. 7. 2023**.

Financování projektu:

Rozpočet projektu tvořily náklady na **mzdové výdaje, administrativní náklady, cestovní výdaje a výdaje na externí služby jako např. expertizy**. Jedná se o neinvestiční projekt. **Po dobu 1. fáze projektu (1. 8. 2019 do 31. 7. 2022) bylo financování ze strany Interreg Europe založeno na skutečných výdajích**. Přičemž:

- míra spolufinancování projektu programem Interreg Europe je **85 % způsobilých výdajů**
- míra spolufinancování projektu ze strany SMO je **15 % způsobilých výdajů**

Ve 2. fázi projektu (od 1. 8. 2022 do 31. 7. 2023) obdrželi partneři paušál. V této fázi již neprobíhalo finanční vykazování.

Rozpočet projektu pro SMO byl **162 900 EUR** pro uznatelné výdaje (1. fáze projektu). Z toho **138 465 EUR** mělo být financováno z Interreg Europe. Certifikované výdaje za tuto fázi byly celkově v hodnotě **131 171, 83 EUR, vyplaceno** bylo celkem **111 496, 04 EUR**, tedy **80, 52 % plánovaného rozpočtu**.

V součtu s paušálem za 2. fázi projektu činí vyplacená částka ze strany Interreg Europe **121 713, 04 EUR (tedy 2 983 318, 09 Kč)**. Spoluúčast SMO byla v hodnotě **19 675, 79 EUR**. Nedočerpání plánovaného rozpočtu vzniklo především díky utlumené možnosti cestovat na studijní návštěvy k jednotlivým partnerům z důvodu pandemie koronaviru (viz tabulka č. 2, sloupec Cestovné).

Tabulka č. 1: Přehled obdržných plateb z Interreg Europe na základě certifikovaných výdajů

Pořadí platby	Vyplaceno za období	Částka v EUR	Částka v Kč dle kurzu v daném období
1.platba	1. 8. 2019 - 31. 1. 2020	13 318, 02	341 287, 58
2.platba	1. 2. 2020 - 31. 7. 2020	9 938, 48	254 683, 49
3.platba	1. 8. 2020 - 31. 1. 2021	11 785, 84	297 863, 53
4.platba	1. 2. 2021 - 31. 7. 2021	15 755, 88	381 891, 02
5.platba	1. 8. 2021 - 31. 1. 2022	16 430, 51	401 265, 92
6.platba	1. 2. 2022 - 31. 7. 2022	44 267, 31	1 057 767, 37
7.platba - paušál	1. 8. 2022 - 31. 7. 2023	10 217, 00	248 559, 18
Celkem		121 713, 04	2 983 318, 09

Tabulka č. 2: Detailní přehled certifikovaných výdajů SMO v EUR

Období	Mzdy	Administrativní náklady	Cestovné	Externí expertizy a servis	Celkem za semestr	Celkem vyplaceno	Příspěvek SMO
1. semestr	10 052, 62	1 507, 89	3 098, 53	1 009, 22	15 668, 26	13 318, 02	2 350, 24
2. semestr	10 167, 24	1 525, 09	0, 00	0, 00	11 692, 33	9 938, 48	1 753, 85
3. semestr	12 057, 13	1 808, 57	0, 00	0, 00	13 865, 7	11 785, 84	2 079, 86
4. semestr	12 530, 60	1 879, 59	0, 00	4 126, 14	18 536, 33	15 755, 88	2 780, 45
5. semestr	15 693, 81	2 354, 07	0, 00	1 282, 14	19 330, 02	16 430, 51	2 899, 51
6. semestr	27 829, 07	4 174, 36	2 452, 83	17 622, 93	52 079, 19	44 267, 31	7 811, 88
Celkem	88 330, 47	13 249, 57	5 551, 36	24 040, 33	131 171,83	111 496,04	19 675, 79
7. paušál						10 217, 00	0, 00
Celkem						121 713,04	19 675, 79

Výstupy projektu:

V rámci aktivního tříletého období bylo hlavním cílem získání znalostí dobrých praxí od zahraničních partnerů, a to i skrze studijní návštěvy, byť v době pandemie ve formě online. Mezi hlavní projektové aktivity SMO patřila **analýza a aktualizace strategického dokumentu – Akčního plánu udržitelné energetiky a klimatu města Ostravy (SECAP)**, kterým SMO stanovuje svůj závazek ke snížení produkce CO₂ v rámci členství v evropském Paktu starostů a primátorů. Dokument byl **schválen dne 16. 2. 2022 usnesením Zastupitelstva města č. 1866/ZM1822/30** (s cílem snížení 55 % emisí CO₂ do roku 2030). Výstupem 1. fáze byl **Regionální akční plán (RAP)**, který byl **schválen radou města dne 21. 6. 2022 (09811/RM1822/153)**. RAP rozvíjí 2 opatření, která měla být po ukončení 1. fáze projektu naplňována. Ve 2. fázi projektu probíhalo především monitorování naplňování RAP. Závěrečná zpráva byla odevzdána v srpnu 2023.

Shrnutí naplnění RAP (2 opatření):

Opatření I: Energetický management a zavedení nástrojů „inteligentní energie“

V rámci představených softwarových nabídek bylo konstatováno, že tyto nástroje nejsou pro správu dat dostatečně komplexní, neboť jedná se především o databáze. Druhým problémem jsou finanční náklady na nákup hardwaru, měřidel. V lednu 2023 byla zřízena 15členná pracovní skupina - Komise pro strategický rozvoj a energetiku, která mj. doporučila zřízení energetické agentury.

V závěru roku 2023 SMO v režimu veřejné zakázky malého rozsahu zadalo **vypracování studie proveditelnosti na založení nebo zřízení městské energetické agentury (MEA)**. MEA by měla zajišťovat specializované činnosti na energetickém trhu, zejména obchod, rovněž může pro město realizovat další odborné licencované činnosti a snižovat energetickou náročnost provozu města a jeho organizací, zajišťovat unifikaci a hromadné nákupy komponent či výroben obnovitelných zdrojů energií, anebo pilotovat technologicky náročné projekty v oblasti moderní energetiky dle zadání města a pro potřeby města.

Jako optimální se, dle závěrů studie, může jevit **zajišťování energetického managementu města a jeho certifikace**, zajišťování dodávek elektrické energie a plynu z pozice licencovaného obchodníka, zajišťování výroby a rozvodu tepla z kotelen města a jeho organizací nebo správa a provoz dobíjecích stanic města pro jeho potřeby.

V prvním čtvrtletí roku 2024 budou závěry studie proveditelnosti MEA vyhodnocovány a budou zvažovány praktické kroky, které budou diskutovány s dotčenými odbory, organizacemi a složkami města.

Opatření II: Pilotní realizace výroby elektrické energie z fotovoltaických panelů (FVE) na vybraných budovách města Ostravy

Před pilotní realizací byla zpracována a projektem proplacena studie, která prozkoumala vhodnost, efektivitu a ekonomiku realizace tohoto typu investice na vybraných budovách ve vlastnictví města (Domov Kamenec, Domov IRIS, Domov s pečovatelskou službou Bělásek, Léčebna dlouhodobě nemocných v Radvanicích a 8 pavilónů v areálu Městské nemocnice Ostrava. Tento soubor objektů byl po dokončení studie (nad rámec RAP) dále rozšířen o Domov pro seniory Sluníčko.

Veřejná zakázka na zpracování projektové dokumentace na provádění stavby proběhla v březnu 2023, nepřihlásil se však žádný projektant. Druhá výzva, která byla vyhlášena 16. 5. 2023, již rozdělila předmět veřejné zakázky na dílčí objekty. Následně byly uzavřeny smlouvy se 2 projekčními firmami. Samotná realizace FVE bude probíhat v rozsahu předpokládaných nákladů na realizaci dle studie cca 37 mil Kč.

Předmětné projekty jsou součástí seznamu strategických projektů Programového rámce ITI OPŽP Integrované strategie Ostravské metropolitní oblasti (OMO). Realizace projektů bude spolufinancována z 58. výzvy OPŽP SC 1.2 Obnovitelné zdroje energie v rámci vyčleněné alokace (podpora z prostředků EU) pro schválené projekty ITI OMO. Žádosti o podporu do 58. výzvy OPŽP pro projekty ITI budou předloženy do září 2024.

Nad rámec RAP pokračuje aktivita instalace FVE na další objekty ve městě. Příprava 2. etapy probíhá, aktuálně je zajišťován projektant pro zpracování projektové dokumentace na instalaci FVE na objekty Domova Čtyřlístek.